

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien palvelusetelin käyttöönoton selvittämistä Oma Hämeen suun terveydenhuollossa

Aluevaltuusto 17.06.2025 § 64

Selostus

Valtuuston kokouksessa 17.6.2025 on jätetty valtuustoaloite: Palvelusetelin käyttöönoton selvittäminen Oma Hämeen suun terveydenhuollossa.

Aloitteen on jättänyt kokoomuksen valtuustoryhmä ja sen ovat allekirjoittaneet Eija Aittola, Aino Närkki, Riku Bitter, Mika Walkamo, Lotta Saarenmaa, Satu Järvinen, Sari Rautio, Kalle Virtanen, Juha Isosuo, Jessica Sonko, Helena Lehtonen, Jarkko Strähle ja Päivi Kankaanmäki.

Valtuustoaloite:

”Oma Hämeen järjestämä suun terveydenhuolto on tärkeä osa asukkaidemme hyvinvointia. Viivästykset kiireettömässä hammashoidossa, jopa yli 6kk, ja pitkiksi venyneet hoitojonot aiheuttavat merkittäviä ongelmia terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämisessä. Hoitoon pääsyn pitkittyminen voi myös lisätä kustannuksia tulevaisuudessa, kun ehkäiseviä tai varhaisia hoitoja ei ole saatavilla ajoissa.

Useilla hyvinvointialueilla on jo otettu käyttöön palvelusetelimalli, jonka avulla asukkaat voivat valita yksityisen palveluntuottajan, jos meidän omat resurssit eivät mahdollista kohtuullisen nopeaa hoitoon pääsyä. Tämä malli tuo joustavuutta palvelujärjestelmään, lyhentää jonoja, ja parantaa asukkaiden valinnanvapautta.

Palveluseteli tarjoaa kustannustehokkaan ja nopeasti käyttöönotettavan keinon purkaa ruuhkia, tukea omaa tuotantoa ja varmistaa suun terveydenhuollon saavutettavuus kaikille Kanta-Hämäläisille.

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää aloitteenaan, että Kanta-Hämeen hyvinvointialue selvittää mahdollisuuden ottaa käyttöön palveluseteli suun terveydenhuollossa tilanteissa, joissa hoitoon pääsy omassa palvelutuotannossa ei toteudu hoitotakuun mukaisessa määräajassa. Lisäksi selvitetään millä edellytyksillä palveluseteli voitaisiin ottaa käyttöön tulevaisuudessa myös laajemmin.

Palvelusetelin arvon tulee vastata oman tuotannon kustannuksia ja sen tulee kattaa keskeiset hoitotarpeet ilman merkittävää lisämaksurasitetta asukkaille.

Palvelusetelin käyttöönotto olisi konkreettinen askel kohti joustavampaa, tehokkaampaa ja asiakaslähtöisempää suun terveydenhuoltoa Kanta-Hämeessä.

17.6.2025
Kokoomuksen aluevaltuustoryhmä”

Puheenjohtajan

päätösesitys	Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.
Päätös	Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.
Täytäntöönpano	
Muutoksenhaku	Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 25.06.2025 § 232

Valmistelija	hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396, katja.tommiska@omahame.fi
Selostus	Aluevaltuuston kokouksessa 17.6.2025 on jätetty valtuustoaloite koskien palvelusetelin käyttöönoton selvittämistä Oma Hämeen suun terveydenhuollossa (JS)
Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys	Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen terveydenhuollon toimialalle valmisteltavaksi.
Päätös	Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.
Täytäntöönpano	
Muutoksenhaku	Ei muutoksenhakuoikeutta

Terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 21.10.2025
734/00.01.03.00/2025

Valmistelija	tulosaluejohtaja, suun terveydenhuolto Laura Nikkarila, puh. 050 330 5664, laura.nikkarila(at)omahame.fi
Selostus	Aluevaltuuston kokouksessa 17.6.2025 § 64 on jätetty terveydenhuollon toimialan valmisteltavaksi valtuustoaloite koskien palvelusetelien käyttöönottoa suun terveydenhuollossa. Vastaus valtuustoaloitteeseen: Valtuustoaloitteessa halutaan selvitettävän mahdollisuus ottaa käyttöön palveluseteli tilanteissa, joissa hoitoon pääsy omassa palvelutuotannossa ei toteudu hoitotakuun mukaisessa määräajassa. Lisäksi halutaan selvittää palvelusetelien käyttöönotto myös laajemmin tulevaisuudessa.

Lakisääteisen hoitoon pääsyn toteutuminen

Tällä hetkellä lakisääteinen hoitoon pääsyn aikaraja kiireettömään suun terveydenhoitoon hoitoon on yli 23-vuotiaille aikuisille 6 kuukautta. Oma

Hämeen suun terveydenhuollossa pystytään omassa palvelutuotannossa tarjoamaan kaikille asiakkaille välittömästi yhteydenoton yhteydessä aika kiireettömään suun terveydenhoitoon alle tämän määrääjän.

Alle 18-vuotiaita koskevat lakisääteiset suun ja hampaiston tutkimukset sekä suun ja hampaiston hoito mukaan lukien oikomishoito pystytään kaikki tuottamaan lakisääteisesti omassa palvelutuotannossa. 18–22-vuotiaita nuoria aikuisia koskee puolestaan kiireettömään hoitoon pääsyn osalta alle 3 kuukauden hoitoon pääsyn aikaraja. Ensilinjan henkilöstön mukaan sekin kyetään tällä hetkellä nuorille aikuisille tuottamaan.

Tällä hetkellä tilanne on siis suun terveydenhuollon osalta se, että lakisääteinen kiirettömän hoitoon pääsyn aikaraja toteutuu Oma Hämeen suun terveydenhuollon kiireettömissä palveluissa.

Palvelusetelien laajemman käyttöönoton selvittäminen

Palvelusetelimallissa hyvinvointialue maksaa tietyistä ennalta sovitusta hoitotoimenpiteistä tai hoitokokonaisuudesta palveluntuottajalle oman tuotannon kustannusta vastaavan hinnan ja tämän lisäksi palveluntuottaja perii itse määrittelemänsä ennalta sovitun omavastuukustannuksen asiakkaalta.

Valtuustoaloitteessa sanottiin, että palvelusetelimalli ei saisi tuottaa merkittävää lisämaksurasitetta asukkaille, mutta se ei ole suoraan hyvinvointialueen päätettävissä, vaan riippuu yksityisten toimijoiden halukkuudesta ja mahdollisuuksista tuottaa palvelua hyvinvointialueen oman toiminnan kustannuksien kanssa vastaaviksi määriteltujen palvelusetelien korvausten puitteissa, ilman merkittävää asiakkaan omavastuuta.

Juuri tällä hetkellä suun terveydenhuollossa on oman henkilöstön määrä täynnä ja henkilöstöbudjettiin varatut rahat siten käytössä. Myöskään palveluiden ostamiseen tarkoitetussa budjetissa ei ole määrärahoja palvelusetelien käyttöönottoon oman täyden henkilöstön rinnalla. Vuokratyövoimaa ei suun terveydenhuollossa ole lainkaan käytössä, eikä myöskään sijaismäärärahoja. Palvelusetelimallin käyttöönotto, mikäli siihen tulevaisuudessa mennään, tulee vaatimaan rahoituksen henkilöstöbudjetoinnin sisältä eli oman henkilöstön määrän karsimista tai sitten budjetin kasvattamisen nykyisestä. Ensi vuoden talousarviota ei annetun raamin perusteella ole mahdollista kasvattaa nykyisestä, joten palvelusetelien käyttöönotto oman täyden henkilöstön rinnalle ei ole mahdollista, vaikka se parantaisikin asiakkaiden hoitoon pääsyn nopeutta.

Palvelusetelimalli toimisi kanavana, jolla turvata asiakkaiden lakisääteinen hoitoon pääsy tilanteessa, jossa omaa henkilöstöä ei esimerkiksi saada rekrytoitua riittävästi. Palvelusetelien laajemman käyttöönottamisen lisäselvittämiseksi on pyydetty taloushallintopalveluista tarkkaa kustannuslaskentaa erilaisista oman palvelutuotannon kustannuksista. Koska palvelusetelit voivat koskea hyvin erilaisia palveluita yksittäisestä hampaan lohkeaman paikkauksesta juurihoitoon, poistoon tai vaikkapa usean hoitokäynnin mittaiseen hoitojaksoon, ei niiden hinnoittelu ole ilman kunnollista ja tarkkaa kustannusanalyysia mahdollista siten, että hinta eri tilanteissa vastaisi oman tuotannon kustannuksia. Vasta saatuaamme tarkat kustannusanalyysit voimme lähteä tarkemmin selvittämään palvelusetelin laajempaa käyttöönottoa ja alueen yksityisten palveluntuottajien halukkuutta yhteistyöhön tulevaisuudessa.

Toimivallan peruste	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 12.4 § kohta 4
Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys	Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi. 2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.
Päätös	
Täytäntöönpano	Päätösesitys / aluehallitus
Muutoksenhaku	Ei muutoksenhakuoikeutta